

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА
КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА**

*Затверджено
на засіданні кафедри
інтелектуальної власності, інформаційного
та корпоративного права юридичного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2022 р.)*
Завідувач кафедри, д.ю.н., проф. Яворська О.С. _____

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕЛЕКТРОННИЙ БІЗНЕС І ПРАВО**

**для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність № 081 Право
Галузь знань № 08 Право**

Назва курсу	Електронний бізнес і право
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право 081 Право
Викладачі курсу	Кметик-Подубінська Христина Ігорівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права
Контактна інформація викладачів	khrystyna.kmetyk@lnu.edu.ua https://law.lnu.edu.ua/employee/yurkevych-khrystyna-ihorivna Юридичний факультет, кафедра інтелектуальної власності, інформаційного та корпоративного права, 79000, м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14, ауд. 257, тел. (032) 239 43 89
Консультації по курсу відбуваються	Консультації надаються в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через е-платформи. Для погодження часу он-лайн консультацій слід попередньо написати на електронну пошту викладача чи інший канал зв'язку
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/elektronnyy-biznes-ta-pravo
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб використовувати їх у процесі застосування норм законодавства у сфері електронного бізнесу. Тому у курсі представлено як огляд концепцій електронного бізнесу та стандартів його ведення, так і процесів та інструментів, які потрібні для вирішення практичних питань договірних відносин, судової практики щодо охорони і захисту прав суб'єктів електронного бізнесу
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Електронний бізнес і право» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 081 Право для освітньої програми 081 Право, яка викладається в 7 семестрі в обсязі 3,5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Електронний бізнес і право» є формування у студентів компетентностей самостійного вирішення практичних питань застосування законодавства у сфері електронного бізнесу, інтеграції знань для правильного застосування міжнародних стандартів ведення електронного бізнесу, ознайомлення із сучасними правовими підходами. Цілями курсу є оволодіння знаннями щодо особливостей організації ведення бізнесу у цифровому середовищі; застосування електронних документів та умов функціонування електронного документообігу; отримання та використання електронного підпису та електронного цифрового підпису; поняття, видів та правового значення електронних довірчих послуг; специфіки використання веб-сайту підприємства як бізнес-інструменту; характеристики електронного правочину, порядку укладення, змісту та особливостей виконання смарт-контрактів; видів, суб'єктів та сфери застосування електронної

	<p>комерції; правового регулювання та особливостей здійснення електронних закупівель.</p> <p>Важливою ціллю курсу є оволодіння студентами компетентностями із застосування на практиці законодавства у сфері електронного бізнесу; визначення умов ведення електронного бізнесу; специфіки укладення договорів, а також критичного аналізу судової практики у сфері електронного бізнесу</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виноградова О.В., Дрокіна Н.І. Електронний бізнес. Державний університет телекомунікацій. Київ, 2018. 292 с. 2. Виноградова О.В., Недопако Н.М. Маркетинг у соціальних мережах. ДУТ. Київ, 2022. 202 с. 3. Грехов А.М. Електронний бізнес (Е-комерція): навчальний посібник / Грехов А.М. К.: Кондор, 2008. 302 с. 4. Добрава Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник. Одеса: Бондаренко М.О., 2018. 305 с. 5. Зайцева О.О., Болотинюк І.М. Електронний бізнес. Лілея-НВ, Івано-Франківськ, 2015. 264 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз впливу Угоди про асоціацію з ЄС на комплексний розвиток електронних сфер урядування, закупівель та комерції. URL: http://eb.dep145.org.ua/node/5. 2. Вовк М.З. Електронний підпис та електронна печатка як цивільно-правові засоби електронної ідентифікації суб'єктів підприємництва. 2020. 3. Карпій О.П., Виноградська Ю.А. Веб-сайт підприємства як засіб управління маркетинговою діяльністю. Scientific notes of Lviv University of Business and Law, 2022. С. 213-219. 4. Кулик В.А. Оподаткування підприємств електронного бізнесу: національний та міжнародний аспекти. Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституціональних змін, 2020. С. 314-318. 5. Левон С. Інструментарій забезпечення прозорості електронних публічних закупівель в Україні. Актуальні проблеми державного управління, 2020. С. 50-57. 6. Місюкевич В.І., Трушкіна Н.В., Шкригун Ю.О. Електронна комерція у глобальному цифровому просторі: нові виклики та напрями розвитку. 2021. 7. Плаксієнко В., Черненко К. Електронний (безпаперовий) документообіг. Електронний цифровий підпис. Economics. Management. Innovations, 2019, 1 (24). 8. Прокопець Л.В., Сторцун К.М., Чуса Г.І. Електронний документообіг в Україні. Економіка та держава, 2021. С. 8791. 9. Чепан Ю.Ю., Сирцева С.В. Електронна система публічних закупівель в Україні: особливості функціонування та перспективи розвитку. 2021. 10. Чупріна М.О., Бурий Є.П. Кваліфікований електронний підпис як важлива інновація для діджиталізації бізнес-процесів. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи, 2021. С. 122-123.

Тривалість курсу	105 годин (3,5 кредити)
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять, з них - 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 73 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття та особливості організації ведення бізнесу у цифровому середовищі; - ознаки, сферу застосування електронних документів та умови функціонування електронного документообігу; - особливості отримання та використання електронного підпису та електронного цифрового підпису; - поняття, види та правове значення електронних довірчих послуг; - специфіку використання веб-сайту підприємства як бізнес-інструменту; - поняття і характеристики електронного правочину, порядок укладення, зміст та особливості виконання смарт-контрактів; - поняття, види, функції, суб'єктів та сферу застосування електронної комерції; - правове регулювання та особливості здійснення електронних закупівель. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати сучасні правові доктрини та принципи в процесі застосовування норм законодавства, що регулює суспільні відносини у сфері електронного бізнесу; - застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці електронного бізнесу і його впливу в сучасному суспільстві; - проводити порівняльно-правовий аналіз ведення електронного бізнесу різних правових систем; - критично оцінювати ефективність правового регулювання електронного бізнесу для вдосконалення механізмів захисту прав, свобод та інтересів клієнтів; - обґрунтовувати та мотивувати рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо правомірності ведення електронного бізнесу; - застосовувати знання та розуміння основних засад та процедур судочинства при аналізі судової практики у сфері електронного бізнесу; - обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо проблем правового регулювання електронного бізнесу; - розв'язувати практичні ситуативні задачі, пов'язані з реалізацією прав суб'єктів електронного бізнесу; - самостійно готувати проекти договорів у сфері електронного бізнесу, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості
Ключові слова	Електронний бізнес, електронні документи та електронний документообіг, електронний підпис та електронний цифровий підпис, електронні довірчі послуги, електронний правочин, смарт-контракти, електронна комерція, електронні закупівлі
Формат курсу	Очний /заочний/дистанційний

	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у формі схеми курсу (див. Додаток)
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують знань з юридичних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу, розуміння джерельної бази та критичного оцінювання практики правового регулювання електронного бізнесу
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, колаборативне навчання (групові проекти), проектно-орієнтоване навчання (презентації), поєднання активних та інтерактивних методів навчання (дискусії, дебати, моделювання кейсів, ситуативний аналіз)
Необхідне обладнання	Вивчення курсу не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальноживаних програм і операційних систем для підготовки та демонстрації доповідей, проектів, аналізу кейсів. За необхідності можливим є використання технологій дистанційного навчання (онлайн платформи та канали зв'язку)
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять з метою перевірки рівня підготовленості студента до заняття. Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань, проектів та вирішення практичних кейсів. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення модульного контролю. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення заліку. Форма проведення заліку (модуля) – письмова, усна, тестова тощо - затверджується кафедрою.</p> <p>Розподіл балів, що присвоюється студентам: Поточна успішність – 50 балів. Модуль – 50 балів.</p> <p>Критерії оцінювання за національною шкалою та ECTS: 90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набути знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.</p> <p>81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні.</p> <p>71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації,</p>

	<p>яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.</p> <p>61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.</p> <p>51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.</p> <p>0-50 балів (незадовільно) - виставляється студенту, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.</p> <p>Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, проекти, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному оцінюванні та бали підсумкового оцінювання. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p>
Питання до заліку	Перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань розміщується на веб-сторінці кафедри за посиланням https://law.lnu.edu.ua/course/elektronnyu-biznes-ta-pravo
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу

Схема курсу «Електронний бізнес і право»

Тиж./ дата/ год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Літ-ра, ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/2 т 2 год	Тема 1. Особливості організації та ведення бізнесу у цифровому середовищі Поняття та зміст електронного бізнесу. Моделі електронного бізнесу. Принципи функціонування електронного бізнесу. Правове регулювання електронного бізнесу. Учасники відносин у сфері електронного бізнесу. Інструменти ведення електронного бізнесу. Проблеми та перспективи електронного бізнесу.	Лекція/практичне/ дискусія/проектна робота/есе	ОЛ: 1-5 ДЛ: 1,4-6	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, 5 год + 4 год	1,2 тижень
3/4 т 2 год	Тема 2. Електронні документи та електронний документообіг Електронний документообіг: поняття, ознаки, суб'єкти, сфера застосування, умови функціонування. Поняття, ознаки та характеристика електронного документа. Правове регулювання електронних документів. Види електронних документів. Порядок відправлення, передавання та одержання електронних документів. Правове значення.	Лекція/практичне/ дискусія/проектна робота/есе	ОЛ: 1-5 ДЛ: 2,7,8,10	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, 5 год + 4 год	3,4 тижень
5/6 т 2 год	Тема 3. Електронний підпис та електронний цифровий підпис Електронний підпис: поняття, види, сфера	Лекція/практичне/ дискусія/проектна робота/аналіз кейсів	ОЛ: 1-5 ДЛ: 2,10	Опрацювати відповідні розділи рекомендова	5,6 тижень

	застосування. Правове забезпечення функціонування електронного підпису та його юридична сила. Порядок накладення електронного цифрового підпису. Електронні довірчі послуги: поняття, види, правове значення.			ної літератури, 5 год + 4 год	
7/8 т 2 год	Тема 4. Веб-сайт підприємства як бізнес-інструмент та електронні платіжні системи Технологій комунікації і формування образу на електронному ринку. Підприємство у сучасному веб-просторі. Веб-сайт підприємства як інструмент електронного бізнесу. Класифікація веб-сайтів. Веб-сайт підприємства як об'єкт оподаткування. Електронні платіжні системи. Види електронних систем взаєморозрахунків. Платіжні інструменти.	Лекція/практичне/ дискусія/проектна робота	ОЛ: 1-5 ДЛ: 3,4,5	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, 5 год + 4 год	7,8 тижень
9/10 т 2 год	Тема 5. Електронний правочин. Смарт-контракти Поняття та характеристика електронного правочину. Смарт-контракти: правова природа та зміст. Порядок вчинення електронних правочинів. Комерційні електронні повідомлення, їх види. Особливості оферти і акцепту. Виконання електронного договору. Права та обов'язки сторін. Особливості договору, що укладається поза торговельними або офісними приміщеннями, та договору на відстані.	Лекція/практичне/ дискусія/проектна робота/аналіз і моделювання кейсів	ОЛ: 1-5 ДЛ: 2,4,5	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, 5 год + 4 год	9,10 тижень
11/12 т 2 год	Тема 6. Цифрові портали та застосунки для ведення електронного бізнесу.	Лекція/практичне/ дискусія/проектна робота/аналіз і	ОЛ: 1-5 ДЛ: 1,5	Опрацювати відповідні розділи рекомендова	11,12 тижень

	Державні послуги онлайн: правове регулювання. Види послуг. ДІЯ: проекти цифрової трансформації. Інші інформаційні портали, портали надання державних послуг: Єдиний державний веб-портал електронних послуг Кабінет електронних сервісів Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Електронний суд	моделювання кейсів		ної літератури, 5 год + 4 год	
13/14 т 2 год	Тема 7. Електронна комерція як складова електронного бізнесу Поняття електронної комерції та електронної торгівлі. Види електронної комерції. Функції електронної комерції. Правове регулювання електронної комерції. Учасники відносин у сфері електронної комерції. Постачальники послуг проміжного характеру в інформаційній сфері. Електронні магазини. Електронні аукціони, електронні біржі.	Лекція/практичне/ дискусія/проектно -моделювальна робота/ситуативний аналіз	ОЛ: 1-5 ДЛ: 1,6	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, 5 год + 4 год	13,14 тижень
15/16 т 2 год	Тема 8. Електронні закупівлі Поняття електронних закупівель. Правове забезпечення електронних закупівель. Учасники відносин у сфері електронних закупівель. Електронна система публічних закупівель. Здійснення електронних державних закупівель. Електронна система «PROZORRO» як інструмент державних закупівель.	Лекція/практичне/ дискусія/проектна робота/аналіз кейсів/есе	ОЛ: 1-5 ДЛ: 1,5,9	Опрацювати відповідні розділи рекомендованої літератури, 5 год + 5 год	15,16 тижень
32 год 16+16				73 год	Залік